

Metrologická terminologie, 3.vydání

P. Sedlák

Plné docenění znalostí, zvláště obecných, normativních a rádooby slovíčkařících textů, přiznává většina z nás, až když sami narazíme. A právě to se mi nedávno stalo, a tak jsem to vzal i jako impuls a chtěl bych vás, své kolegy upozornit, na jinak, příznajme si, pro většinu z nás docela nezáživný text. Ono se to vlastně jen tak číst ani nedá, ale o to důležitější je o té práci vědět, a ještě důležitější mít ji při ruce ke skoro každodenní potřebě.

Osobní zápletka:

Právě instalovaný nový biochemický analyzátor měl v dodacích podmínkách striktní požadavek: „SW v češtině!“ Předchozí generace automatického analyzátoru s SW v anglické verzi nám sice sloužila 11 let, ale nutno přiznat, že by se překlad do češtiny občas hodil, odtud tedy ten požadavek. Zdánlivý uživatelský komfort se ale překvapivě nekonal. Není překlad, jako překlad. Pokud slovníkový ekvivalent například v pracovním návodu postrádá ducha zamýšleného sdělení, je spíše ke škodě nahrazovat krátký a výstižný oborový „terminus technicus“ zavádějícím neodborným překladem. Tak tomu je i v zmíněném případě a platí to obecně. A to byl právě ten okamžik, kdy jsem plně docenil existenci toho výše zmíněného nezáživného čtení.

Je snad dílem vyšší moci, že se právě v tomto čase, v první polovině roku 2018, zrodilo už Třetí vydání textu Metrologické terminologie s důkladnou revizí a doplněním dvou předchozích (poslední verze byla z roku 2009). Již tradičně je toto dílo výsledkem spolupráce EURACHEM-ČR a SEKK. Autorskou revizi celého textu provedli kolegové Zbyněk Plzák

a Josef Kratochvíla a text recenzovali David Milde a Bedřich Friedecký. Pečlivým editorem celého textu je Marek Budina. Metrologická terminologie je pak volně všem zájemcům dostupná na webové stránce SEKKu: <http://www.sekk.cz/terminologie/index.htm>, zrcadlově pak na webových stránkách EURACHEM-ČR <http://www.eurachem.cz/publikace.php>.

Zohledňuje vývoj v terminologii v posledních devíti letech, zejména v oblasti referenčních materiálů a promítá do termínů filozofii nových nebo zcela přepracovaných normativních dokumentů z oblasti zkušebnictví a posuzování shody, z nichž je třeba především uvést právě publikovanou novou normu ČSN EN ISO/IEC 17025:2018 Všeobecné požadavky na kompetenci zkušebních a kalibračních laboratoří, normu ČSN EN ISO 15189 ed. 2:2013 Zdravotnické laboratoře - Požadavky na kvalitu a způsobilost, normu ČSN ISO 13528:2017 Statistické metody používané při zkoušení způsobilosti mezilaboratorním porovnáváním a normu ČSN EN ISO 17034:2017 Všeobecné požadavky na kompetenci výrobců referenčních materiálů.

Text celého díla je členěn do čtyř částí (Předmluva, Zkratky, Literatura a vlastní Metrologická terminologie), které jsou přístupné z úvodní obrazovky prostřednictvím odpovídajících tlačítek. Provázanost celého textu navzájem umožňuje dostat se jedním proklikem např. z jedné zkratky, webového odkazu, literárního odkazu či hesla na další, potřebná, doplňující či pro čtenáře užitečná data či texty. To výrazně zjednodušuje a zrychluje vlastní práci s metrologickou příručkou bez jakéhokoliv zbytečného zdržování. Stejně jako autoři věřím, že příručka se opět stane užitečným nástrojem a referenční pomůckou pro všechny úrovně laboratorních pracovníků, zabývajících se jak z vnitřní potřeby, tak i z titulu své funkce metrologií a prováděním analýz.

P.S. Překladatele technických textů, výrobce či dodavatele prostředků IVD MD a studenty nevyjímaje ...